DRENTHE

HET NIVON-PAD

van noordlaren tot havelte

HET NIVON - PAD

HET NIVON–PAD

Het Nivon-pad door Drenthe is een idee, geboren binnen de kring van het gewest Noord van het Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk (Nivon) en gelanceerd in de gewestelijke jaarvergadering van deze vereniging op 23 maart 1974.

Bron van deze gedachte was de ervaring, opgedaan in het buitenland met de z.g. „Weitwanderwege", de „Long distance foot paths" en de „Sentiers de Grande Randonnée", alsmede een tienjarige traditie van Paas-trektochten door Drenthe binnen het Nivon zelf.

Directe aanleiding voor dit initiatief was het project „lekker ijgenweis leven . . ", dat het Nivon uitvoerde in het kader van zijn 50-jarig bestaan.

Drenthe is een provincie, die de mogelijkheid in zich bergt lange wandelroutes te volgen zonder te worden gestoord door het lawaai en de gehaastheid van het moderne verkeer.
Het biedt bovendien de wandelaar gelegenheid kennis te nemen van een nog vrij ongerepte natuur, van cultuur en oude verworvenheid.

Dank zij de medewerking van velen, Nivon-leden uit de diverse noordelijke afdelingen, provinciale instanties, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Grontmij, het "Drentse Landschap", en particuliere enthousiastelingen, is de route door Drenthe gereed gekomen.

De tocht, gemarkeerd door paaltjes met witte kop en een rode N (van Nivon), voert door de mooiste en interessantste delen van Drenthe en zal de wandelaar zonder enige twijfel veel genoegens bieden.

Het boekje, dat u hier in handen heeft, geeft middels kaartjes en bijbehorende tekst een overzicht van de etappen, welke kunnen worden afgelegd. Met behulp van dit boekje zal het volgen van de route zeker worden vergemakkelijkt.

Wij wensen u, wandelaar, veel genoegen in onze mooie provincie Drenthe.

DRENTHE

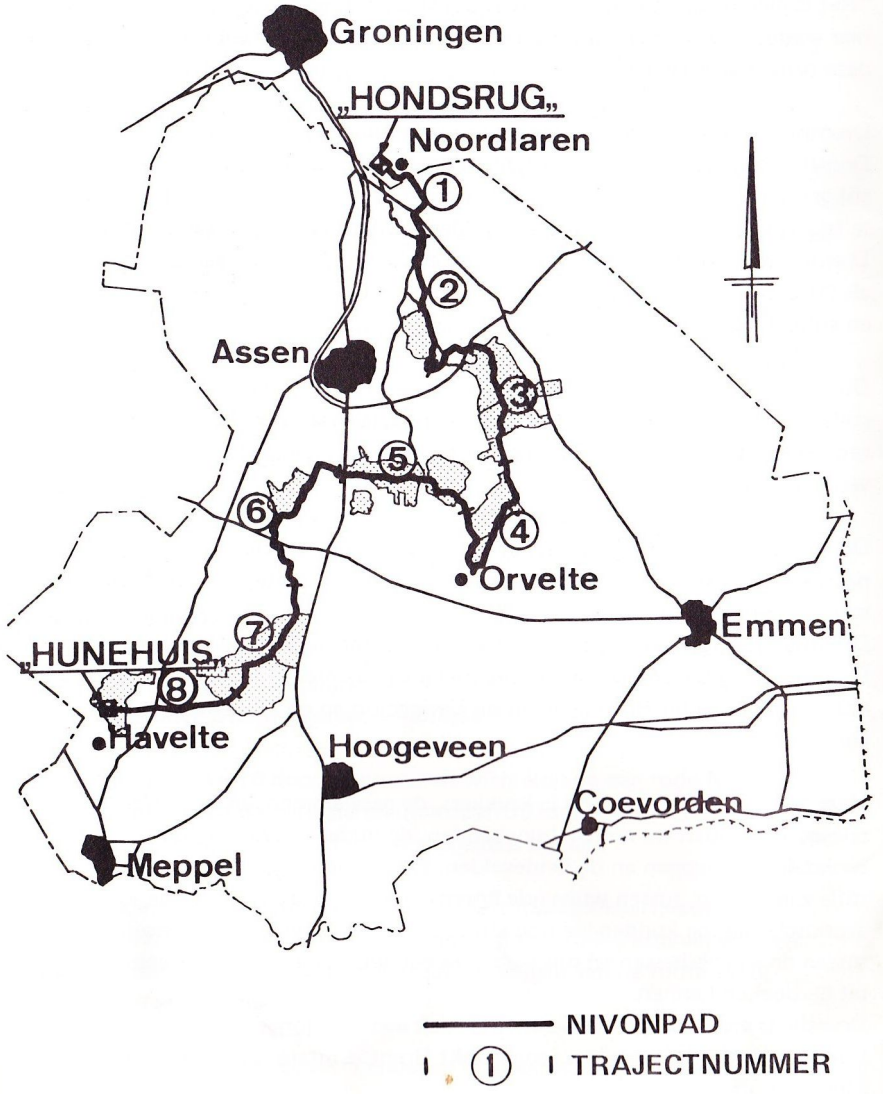
"Het is hier zo gansch en al wat ik mooi vind; dat wil zeggen, het is hier vrede." Zo schreef Vincent van Gogh over Drenthe, toen hij in deze provincie verbleef.

Drenthe is nog altijd, zoals Vincent van Gogh het zag, maar toch is Drenthe sterk veranderd. De ontwikkeling heeft in deze provincie niet stil gestaan. Er is hard gewerkt om het oude, achtergebleven Drenthe mee te laten groeien in onze samenleving. Maar ondanks deze groei hebben de Drenten ook getracht zichzelf te blijven en Drenthe herkenbaar te houden als "d'Olde Landschap", het land van wijde heidevelden, glooiende essen en stille dorpen.

Dit is gelukt; ze zijn er nog, die wijde heidevelden, die glooiende essen en stille dorpen. Maar er kwam veel bij. De industrialisatie bracht de Drenten een zekere mate van welvaart en dit betekent: men kan zich iets veroorloven.

Dit laatste is dan ook te merken in Drenthe. Dorpen en steden kregen, naast de oude kernen, moderne woonwijken, waar ruimte, licht en frisse lucht te genieten zijn.
Drenthe kreeg een goed wegennet en werd leverancier van olie en aardgas.
Drenthe kreeg bovendien wetenschappelijke projecten, zoals b.v. de radio-telescopen bij Hooghalen en bij Dwingeloo en de sterrenwacht bij Roden.

Maar vlak in de buurt van de ja-knikkers, de gasvlammen, en de radio-telescopen vinden we nog de hunebedden, de oude havezathen, de beekdallandschappen en de heidevelden. We kunnen daar nog lopen over stille zandwegen, tussen wuivende korenvelden, over de essen. In de avondschemering kunnen we nog altijd de "witte wieven" zien dansen tussen de jeneverbessen en ons wanen in een levenssfeer, die we slechts uit de boeken kennen.
Drenthe is een oude provincie en toch ook een heel jonge.
Deze combinatie van oud en jong maakt Drenthe interessant, boeiend en aantrekkelijk.

De volgende trajecten van het Nivon-pad zijn op de hiernaast afgebeelde kaart, en de volgende deelkaarten, aangegeven:

traject 1.	Noordlaren (De Hondsrug) - Schipborg.
traject 2.	Schipborg - Rolde.
traject 3.	Rolde - Schoonlo
traject 4.	Schoonlo - Orvelte - Elp.
traject 5.	Elp - Hooghalen.
traject 6.	Hooghalen - Beilerstroom.
traject 7.	Beilerstroom - Schaapskooi Benderse.
traject 8.	Schaapskooi - Havelte (Het Hunehuis).

De hele route is ongeveer 110 km. lang.
Langs de route zijn 500 paaltjes aangebracht met een witte zijde, waarop een rode N.

Voor informatie over logiesmogelijkheden en verdere toeristische gegevens kunt u zich wenden tot:
Provinciale VVV Drenthe, Brink 42, Assen
telefoon 05920/14583 - 14324
en bij de plaatselijke VVV's
Zie eveneens de bijgevoegde lijst van overnachtingsadressen.

Per openbaar vervoer bereikt u:
"De Hondsrug". DVM of GADO bus, vanuit Groningen halte „De Oorsrong".
"Het Hunehuis": DVM, vanuit Meppel-Havelte halte Hunebeddenweg.

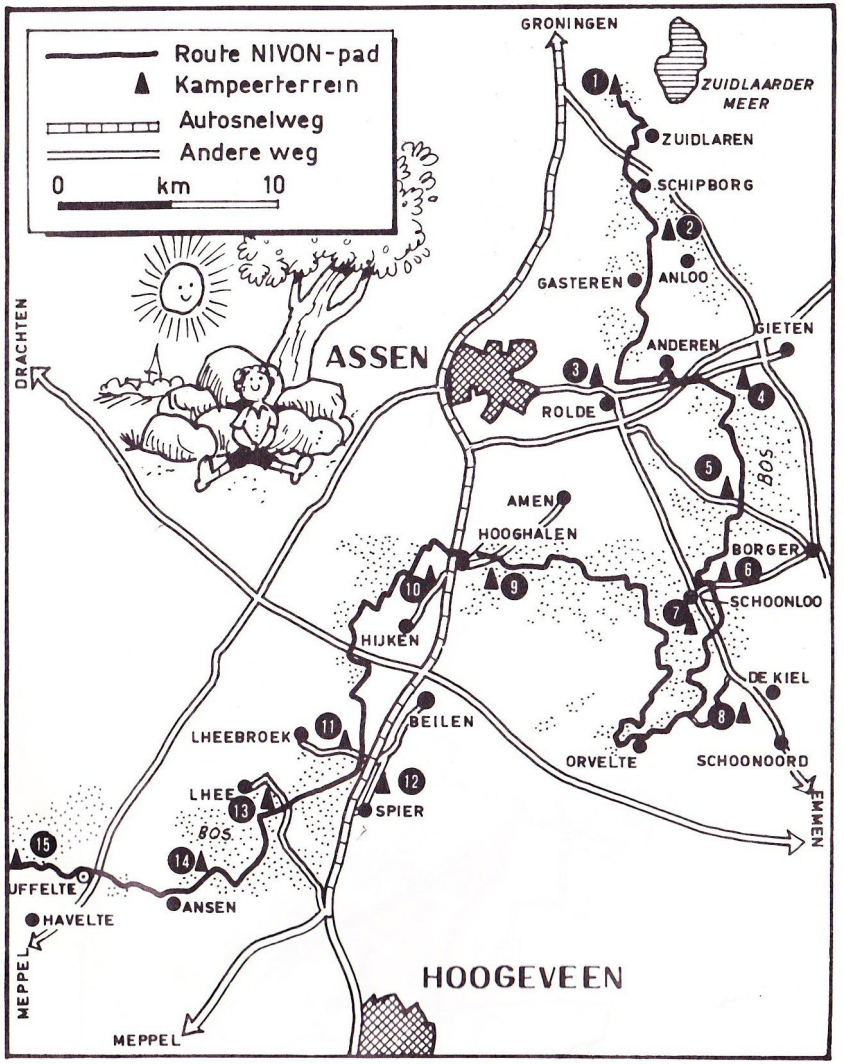
Openbaar vervoer is verder aanwezig in:
Zuidlaren - Rolde - Schoonlo - Grolloo - Orvelte - Hooghalen - Zwiggelte - Beilen - Lhee - Spier - Dwingeloo - Ansen - Uffelte - Havelte.

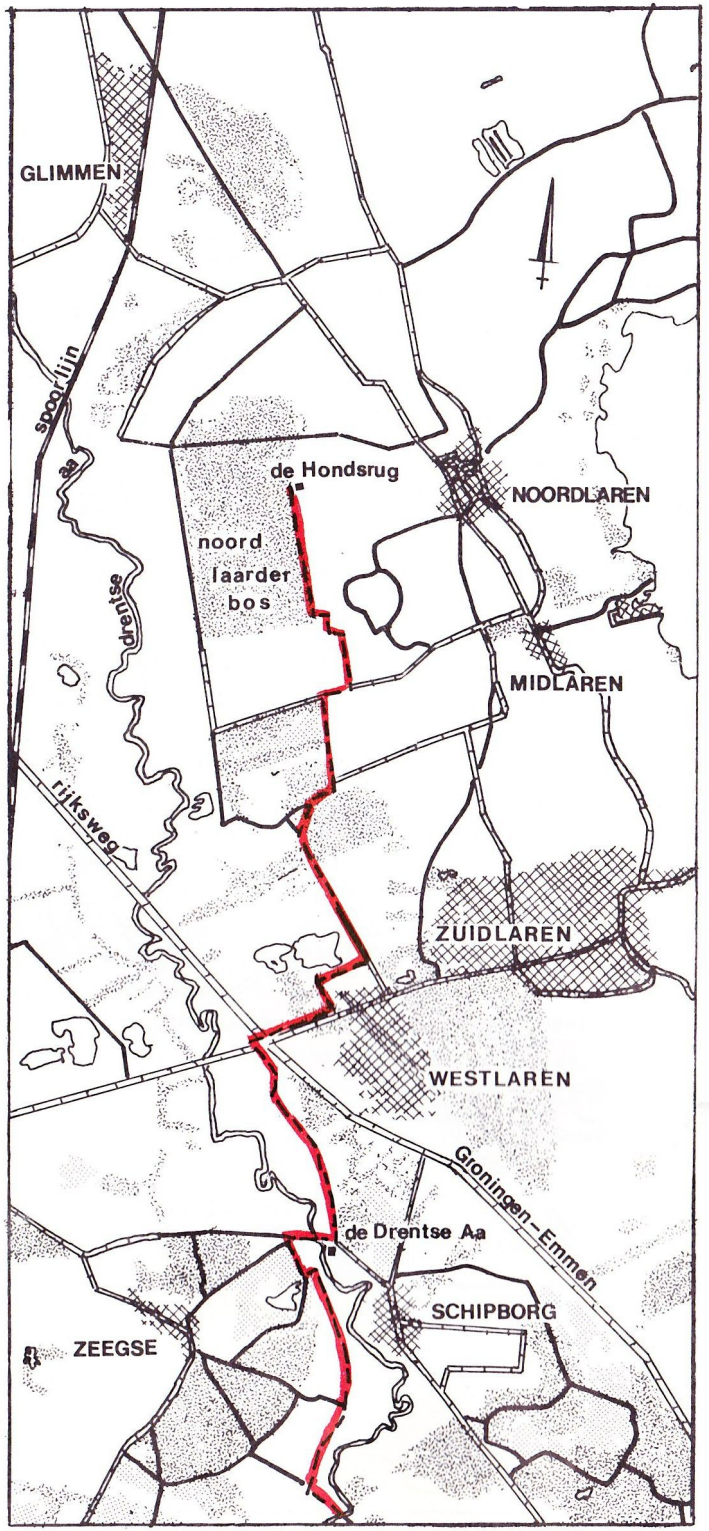
Treinverbindingen vanuit Beilen, Meppel, Assen en Groningen.

LOGIES DIENT U ZELF TE VERZORGEN OF WEL VIA DE VVV's TE REGELEN.

1. **Noordlaren** - Natuurvriendenhuis „De Hondsrug"
2. **Anloo*** - Boswachterij "Schipborg" (SBB), aan de weg Anloo - Schipborg.
3. **Rolde** - „De Weyert", juist westelijk van de route, langs de oude spoorlijn.
4. **Gieten*** - Boswachterij „Gieten" (SBB), ten zuiden van de weg Rolde - Gieten bij Eexterhalte.
5. **Borger*** - Boswachterij „Borger" (SBB), aan de weg Borger - Rolde, oostelijk van Papenvoort.
6. **Schoonloo** - „Het Clinckenholt", juist oostelijk van de route, aan de weg Schoonloo - Borger.
7. **Elp*(post Rolde)** - „De Dennen" (SBB), 1 km van Schoonloo, ten westen van de weg Schoonloo-De Kiel
8. **Schoonoord*** -„De Kijl" (SBB), 1 km ten westen van de weg Schoonoord - Schoonloo.
9. **Hooghalen*** - „Hooghalerzand" (SBB), ten zuiden van de weg Hooghalen - Amen.
10. **Hooghalen** - „De Eikenhorst", nabij de route aan de weg van Hooghalen naar Hijken.
11. **Beilen** - „Boszicht", ca. 100 m rechts van de route, langs de weg naar Lheebroek, aan de rand van Boswachterij Dwingeloo.
12. **Beilen** - „De Moraine", nabij Spier, aan de overkant van de snelweg Hoogeveen - Assen.
13. **Lhee/Dwingeloo*** - Lheederzand" (SBB), 2 km van Lhee aan de weg Lhee - Hoogeveen.
14. **Ansen*** - „Anserdennen", F. Luning Lzn. Kerkdijk 7, tel. 05221-220 (voorm. landgoedkampeerplaats)
15. **Havelte** - Natuurvriendenhuis „Het Hunehuis",

De met een * gemerkte kampeerterreinen zijn alleen toegankelijk voor houders van een „Kampeerbewijs".

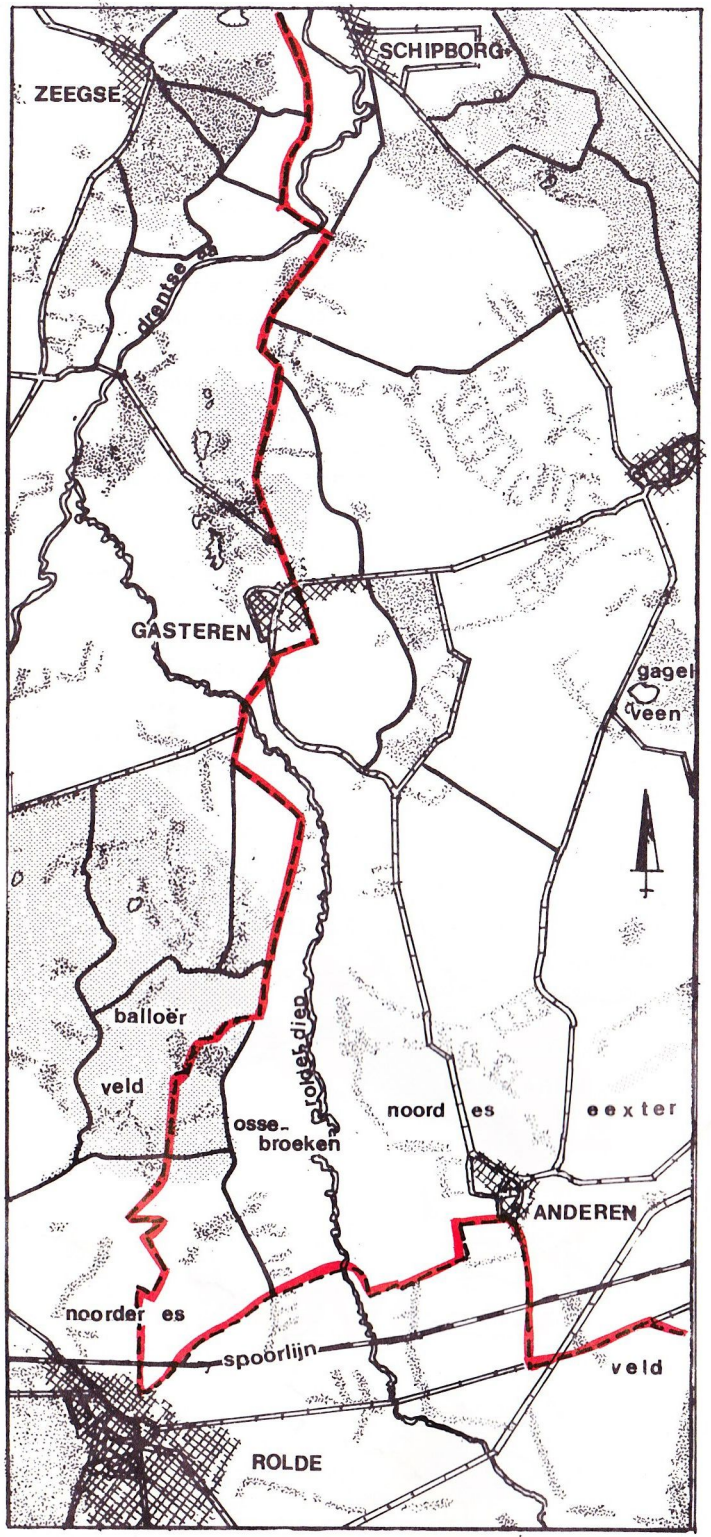

Loopafstand: 6,5 km.

We beginnen onze tocht bij het natuurvriendenhuis "De Hondsrug", gelegen aan de Kerkduinweg te Noordlaren. Bij het verlaten van het terrein van het Natuurvriendenhuis gaan we links af, de Kerkduinweg op. Rechts van ons ligt het Noordlaarderbos, eigendom van Natuurmonumenten. Links hebben we een afwisselend gezicht op de es van Noordlaren met de mooie, pas gerestaureerde molen. Al spoedig verlaten we de provincie Groningen waarin Noordlaren ligt. Dit is te zien aan het einde van het Noordlaarder bos, waar een bordje staat met de namen van de gemeenten Zuidlaren (Drenthe) en Haren (Groningen).

Wij vervolgen onze weg over de es tot we aan een verharde weg komen bij P. 2125 „Vijftig Bunder". Hier gaan we rechtsaf en even later weer links. Onze route voert nu naar Westlaren, een deel van de gemeente Zuidlaren. Wij komen Westlaren binnen bij de Tienelsweg.

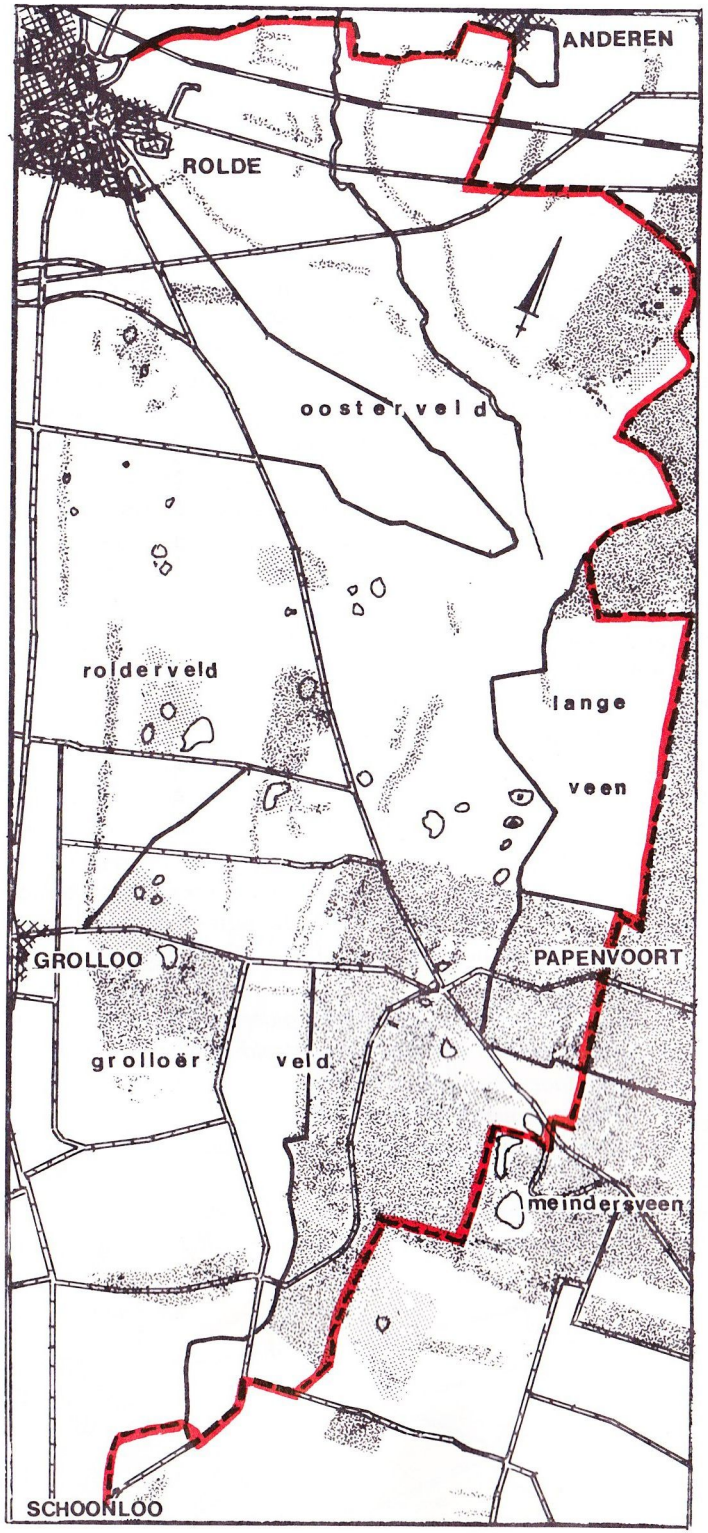
De Tienelsweg volgen we ongeveer 900 meter tot we de Lijsterbeslaan rechts van ons vinden. Deze gaan we in tot de Dennenlaan. We komen dan uit bij de weg Zuidlaren-Vries. Deze steken we over, we gaan het viaduct onderdoor en direct links voorbij het viaduct vinden we een zandweg, waarbij een bord van Staatsbosbeheer staat met het opschrift „Stroomdallandschap Drentse A". Dit zandpad gaan we in en wij volgen dit tot het eindpunt van dit traject, Café de Drentse A, bij het bruggetje over de Drentse A.

Loopafstand: 12 km.

Dit traject begint bij Café "De Drentse A", Wij gaan de brug over en daarna de eerste weg links in. We komen dan bij een splitsing van paden, waar we scherp links afgaan. De routepaal kan enigzins verscholen staan tussen het groen. Uitkijken derhalve! Onze route voert nu door het stroomdallandschap van de Drentse A, een uniek landschap dat stamt uit de derde ijstijd, het z.g. Riss-glaciaal. Het is het laatste, nog gaaf gebleven, beekdalenstelsel van Drenthe. Het gebied is 2800 ha groot, een beschermd landschapsgebied en voor het grootste deel eigendom van Staatsbosbeheer. Hoewel veel recreatieplannen worden uitgevoerd, zal de natuurlijke staat van dit gebied zoveel mogelijk worden gehandhaafd. Dat betekent dat wij, ook in de toekomst, zullen kunnen blijven genieten van zeldzame plantengemeenschappen de restanten van de oorspronkelijke broekbossen, veel verschillende soorten vogels en dieren zoals o.m. reeën, vossen, hermelijnen en zelfs . . . de visotter. Wij trekken dit dal door en ons pad loopt uiteindelijk uit in weilanden, waar we links afslaande de Drentse A oversteken via een door SBB gebouwd een brugje. Onze route voert dan verder naar het brinkdorp Gasteren.
Vanuit Gasteren gaan we in de richting van het Balloërveld, een oud stuk natuurterrein, dat een goed idee geeft hoe Drenthe er in het verleden uitzag. Wij lopen eerst langs de rand van het Balloërveld en hebben dan links het stroomgebied van het Rolder Diep, eveneens een deel van het Beekdalenstelsel van de Drentse A. Na enige tijd gaan we het Balloër veld op en komen daarna bij de Noorder-es van het dorp Rolde. De route gaat vóót het dorp links af, maar voor het stempeladres moet U even het dorp in.

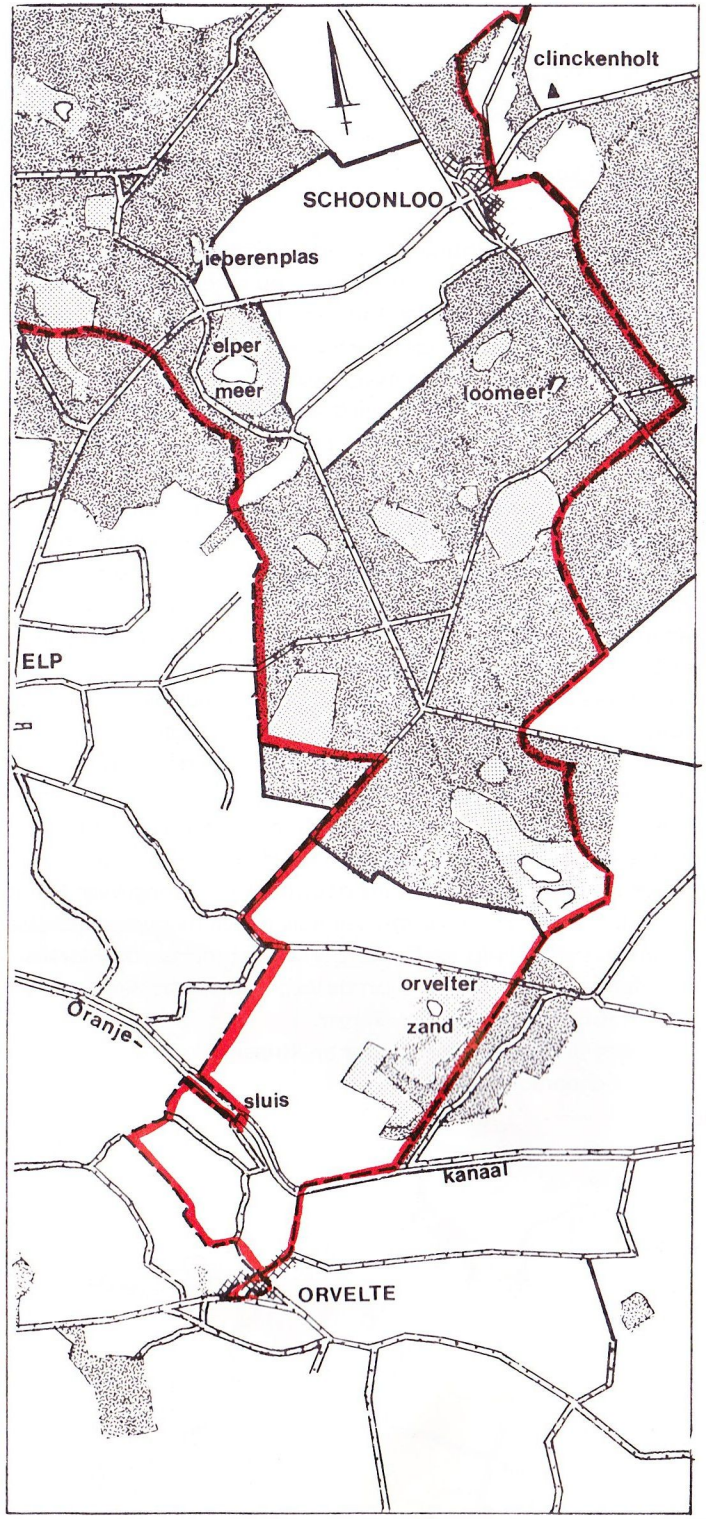
ROLDE was vroeger de hoofdplaats van het Rolderdingspil, het middelpunt van de zes dingspelen, waarin Drenthe was verdeeld. Ieder dingspil liet zich vertegenwoordigen door 4 gevolmachtigden van de "eigenerfden" welke eerst rechters of gezworenen, maar later "etten" werden genoemd.
In de Balloër kuil, even buiten Rolde, hadden de oude Germanen hun bijeenkomsten.
De grote kerk (Dingspilkerk) dateert uit omstreeks 1400.
Aan de grote Brink staat een achtkantige bergmolen uit 1863.
Achter de kerk liggen twee hunebedden.

Loopafstand 19,6 km.

Rolde verlaten wij in n.o. richting. Al spoedig komen we buiten het dorp. We passeren de oude spoorlijn Assen - Gieten (nu niet meer in gebruik) en komen dan bij het fietspad richting Anderen. Dit volgen we tot Anderen, waar we rechtsaf gaan, de klinkerweg op tot we de weg Rolde - Gieten bereiken, nadat we opnieuw de spoorlijn zijn overgegaan. Op de weg Rolde - Gieten gaan we links af (fietspad), onder het viaduct door tot we bij een ANWB-paddestoel een fietspad - rechts - zien. Dit gaan we op.

Wij komen nu in de boswachterij Gieten. Even verderop gaan we rechts af en volgen de route tot we aan het eind van het bos komen en uitzicht krijgen over weidegebieden. Dit is het stroomgebied van het Anderse diep. Wij blijven de bosrand geruime tijd volgen tot we de boswachterij Gieten verlaten en in de boswachterij Borger komen. Na korte tijd komen we dan bij de weg Borger - Rolde, welke we oversteken.
We komen dan in een prachtig natuurgebied, Het Meindersveen. In dit gebied wel even uitkijken en het Meidersveen zelf links laten liggen.
We vervolgen onze tocht tot we in een weidegebied komen en bij een verkavelingsweg. Deze gaan we rechts op tot de T-kruising (bij boerderij Boerhaarsveld). Hier gaan we links af tot we een fietspad bereiken, dat we rechts op gaan. Na enige tijd slaan we links af en komen zo in de Schoonloër strubben. Doorlopen tot bouwland en dit ongeveer 100 m. volgen. Rechtdoor tot rechts vóór ons een huis tussen de bomen zichtbaar wordt en dan links af en links aanhouden. Voor het sportveld eveneens links aanhouden en na het bereiken van de weg (Warmenbossenweg) rechts af, deze volgen tot de weg Schoonlo-Borger.
We steken de weg Schoonlo - Borger over en komen dan in de boswachterij Schoonlo (Het Schoonloër veld)

Loopafstand 19,8 km.

Na het oversteken van de weg Borger - Schoonlo komen we in de boswachterij Schoonlo (Het Schoonloër veld). Onze route voert door deze boswachterij, steekt de weg Schoonlo - Schoonoord over en brengt ons naar twee veenplassen, omringd door vlakke heide, "De Tweelingen" genoemd. Wij lopen nu door tot het Ellertsveld (kent u nog het verhaal van Ellert en Brammert?). Wij houden hier rechts aan en volgen de bosrand tot we een fietspad bereiken. Dit steken we over en gaan dan het bos weer in. Al spoedig bereiken we "Oud Orvelte", een 40 ha. groot laaggelegen gebied. met veenplassen. We trekken hier omheen en gaan dan via het Orvelter Zand naar het Oranjekanaal. Wij volgen het kanaal tot de brug en lopen in de richting Orvelte. (stempeladres)

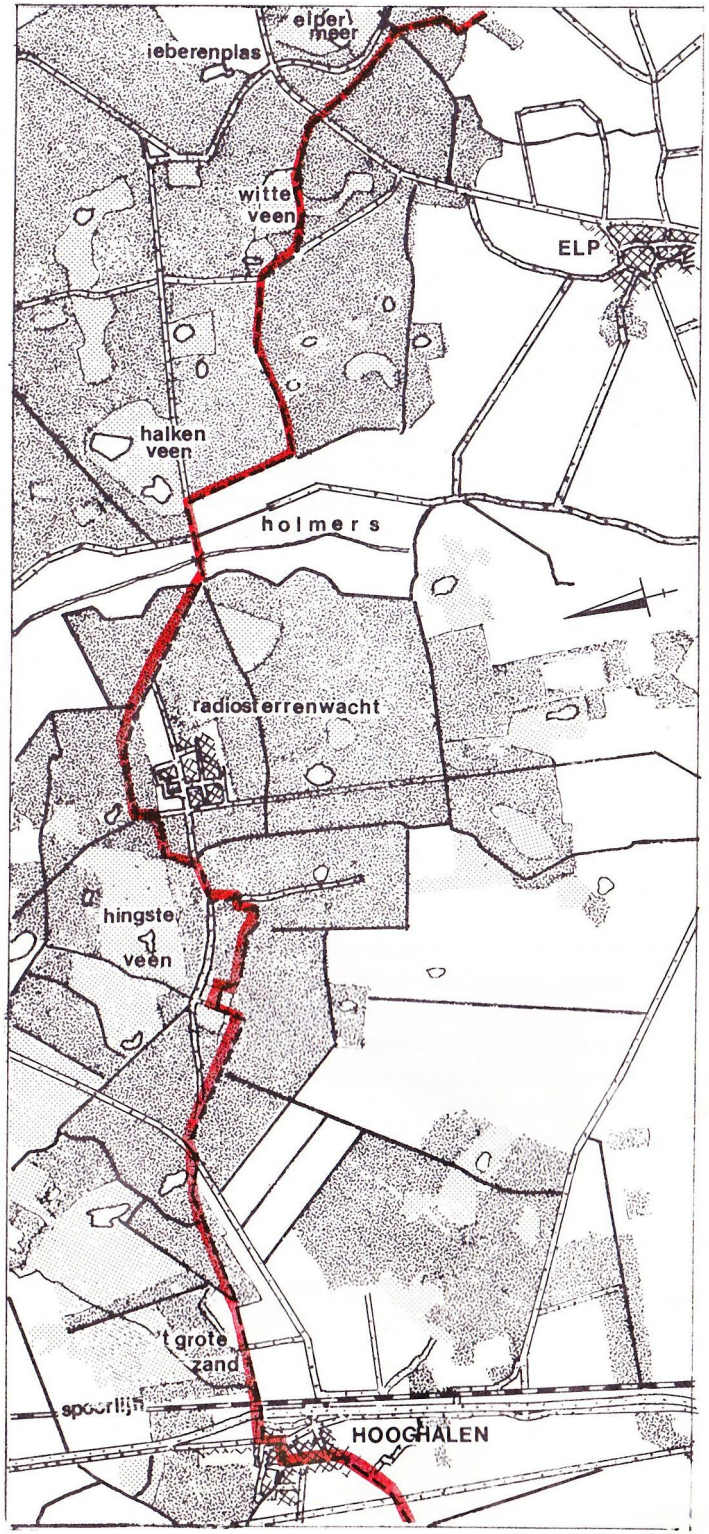
Vanuit Orvelte gaan we verder in n.w. richting over de Noord-es. Van hier af gaan we weer richting Oranjekanaal, welk kanaal we bij de sluis oversteken (P. 3352 en 3351). Aan de overzijde volgen we het kanaal naar links en bij P. 3350 gaan we het rijwielpad op en dit volgen we ongeveer twee en een halve km; waar het fietspad rechts af het bos ingaat, volgen wij het zandpad recht door! Verderop op de splitsing links aanhouden en na het open veld, aan onze rechterzijde, bij de T. kruising rechts af.
Onze route loopt nu richting boswachterij Grolloo tot de weg Westerbork - Elp - Schoonlo. Deze weg steken we over.

ORVELTE is een oud-Drents dorp, dat weer geheel in oorspronkelijke staat wordt hersteld. Interessante bezienswaardigheden zijn o.m.:

- *het tolhuis, Groteweg 3, van waaruit eventuele rondleidingen worden georganiseerd (dit is het stempeladres).*
- *Oude ambachtswerkplaatsen, een grafisch centrum, pottenbakkerij, atelier textiele werkvormen.*
- *het Natuurcentrum.*
- *museum.*

Orvelte is een langer bezoek zeker waard.

P.= ANWB - paddestoel

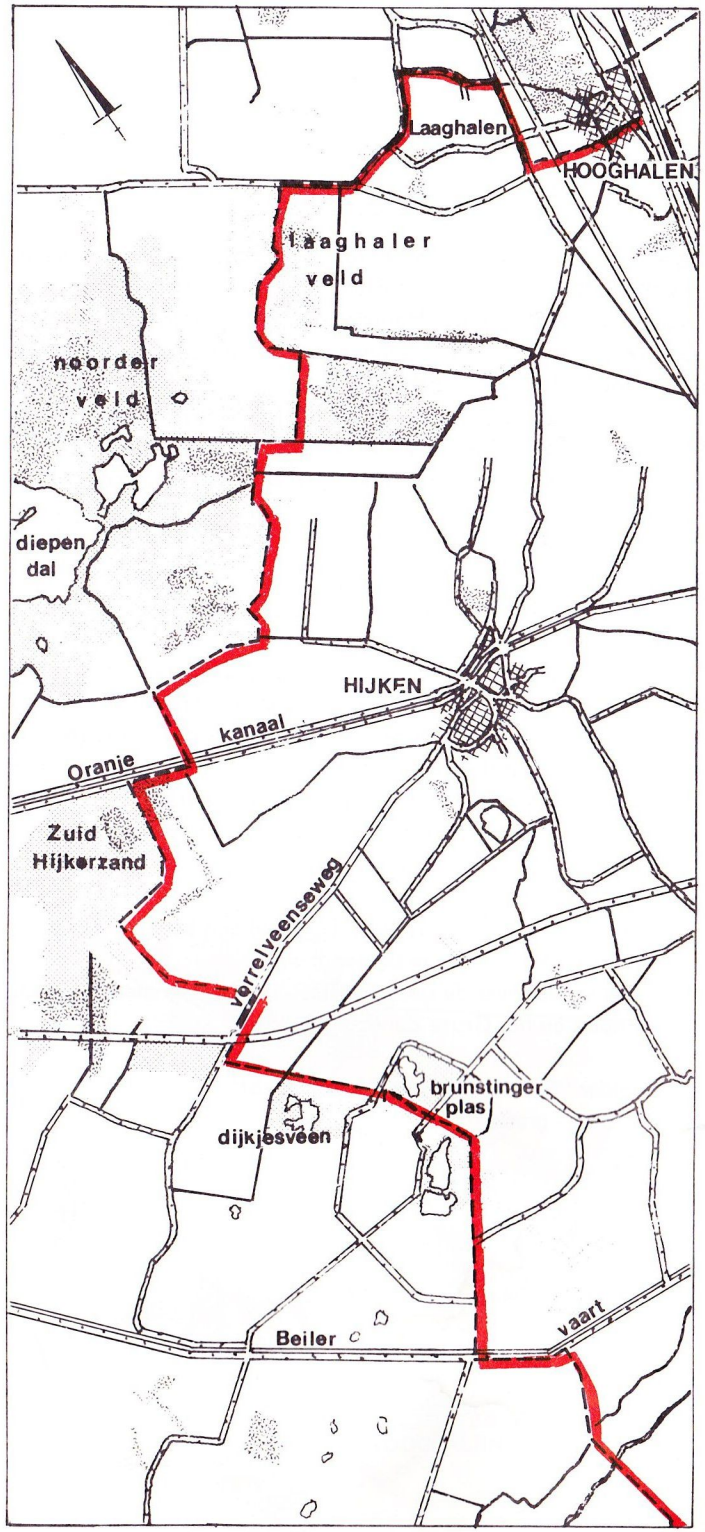
Loopafstand 11.0 km.

Na het oversteken van de weg Westerbork - Elp - Schoonlo komen we al spoedig bij het Witte Veen en bij het Blanke Veen. We steken een asfaltweg over en komen dan in het Elper Noorderveld. Bij de Holmers, een weidegebied, gaan we rechts af, in noordelijke richting. Bij het Halkenveen gaan we links af en lopen dan in de richting Hooghalen.
We komen nu in het gebied, waar het voormalige concentratiekamp Westerbork was gevestigd. Een herdenkingsteken houdt de herinnering levend aan de duizenden, via dit kamp weggevoerde en nooit meer teruggekeerde joden.
Nu staat op de plaats van het concentratiekamp een groot aantal radiotelescopen opgesteld. Natuur en techniek hebben elkaar hier gevonden op een 1200 ha. groot terrein.)

Staatsbosbeheer heeft hier een zeer instructief pad uitgezet, het z.g. "Melk-weg pad", waarop men "en passant" de nodige informatie kan opdoen over de plaats van onze aarde in het heelal, over de opbouw van ons planetenstelsel en over het doel en het functioneren van de radio-telescopen. Het begin van dit „Melk-weg pad" ligt bij het parkeerterrein, aan de weg tussen Hooghalen en Amen. Het is een zó interessant gegeven, dat we u dringend adviseren dit „Melk-weg pad" te gaan volgen.

SBB heeft verder een z.g. "bospad" aangelegd, dat een beeld geeft van hetgeen de natuur in deze streek te bieden heeft.
Onze route voert verder over de spoorlijn heen naar Hooghalen (stempeladres) via de Meeuwenplas en het Grote Zand.

') : Vraag de folder "Boswachterij en Sterrenwacht" aan bij de VVV - uitgave Staatsbosbeheer - gratis

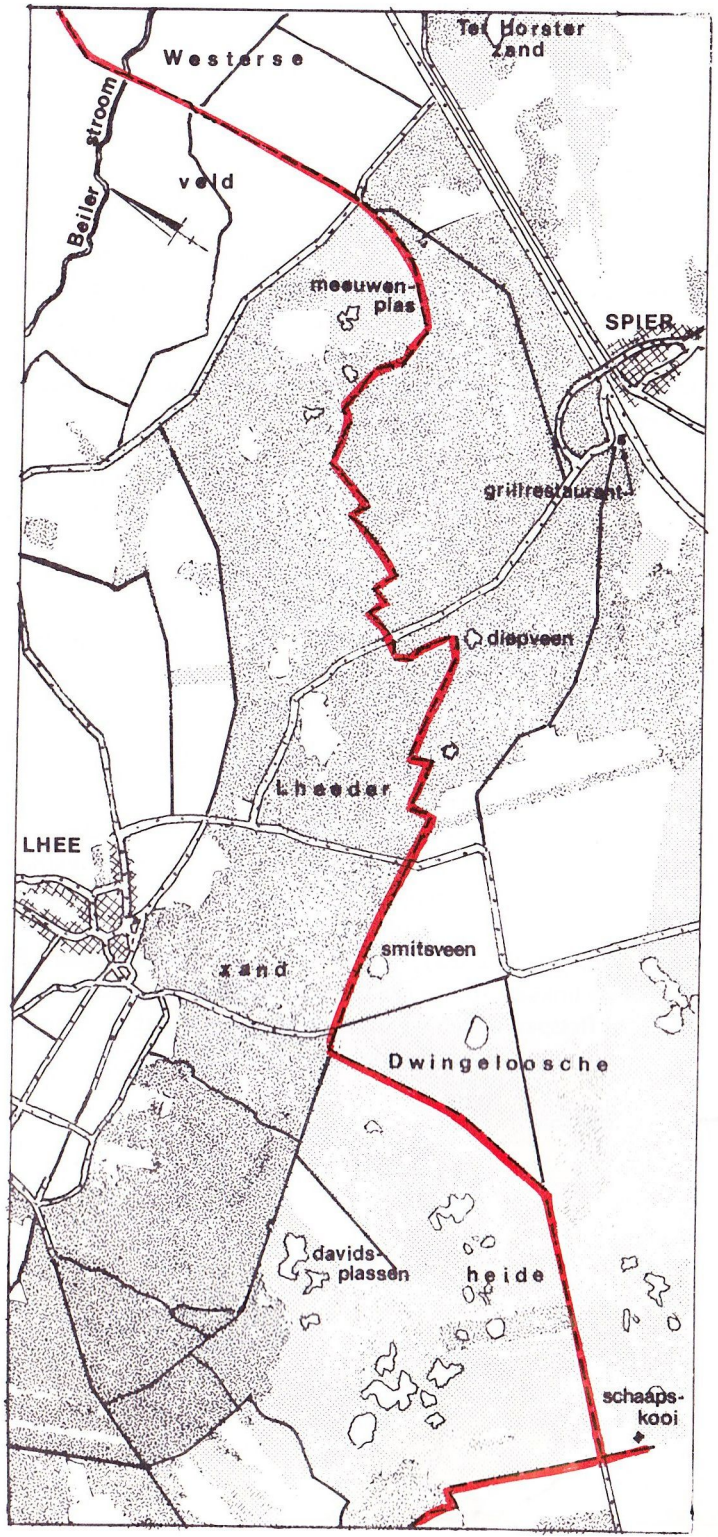

Loopafstand 16,3 km.

In Hooghalen lopen we richting Smilde. We gaan hiervoor over het viaduct heen, dat over de nieuwe snelweg Assen - Hoogeveen leidt. Direct voorbij het viaduct gaan we rechts af. We komen nu in Laaghalen en passeren enkele mooie, oude Saksische boerderijen. Bij de e.v. splitsing gaan we links af.
We verlaten Laaghalen nu en bereiken, via de es, een stukje natuurreservaat de "Laaghaler strubben".

Wij vervolgen onze weg tot de T-kruising, waar we links af gaan tot we bij de weg Smilde - Hooghalen komen, welke we rechts opgaan. We komen na 500 m. bij een stuk woeste grond en gaan dit terrein op bij een zandpad.
Dit zandpad blijven we volgen tot we een verhard fietspad bereiken.
Dit fietspad volgen we naar links tot we bij het Oranjekanaal komen (bij P. 23225). Wij steken het kanaal over, gaan aan de overkant rechts af en volgen het kanaal enige tijd tot P. 23227. Hier komen we aan een fietspad en een zandpad aan onze linkerhand. Deze richting gaan we op. Dit gebied heet het Zuid-Hijkerzand.
Onze route voert ons via het Zuid - Hijkerzand naar een weidegebied en even later bereiken we de Vorrelveense weg.
Hier gaan we rechts af, gaan het viaduct onder de weg Emmen - Drachten door en direct na het viaduct gaan we het fietspad op aan onze linkerhand. Dit volgen we tot we in het Westerveld komen, met o.a. het Dijkjesveen en de Brunstinger plas. Kijkt u hier goed uit naar de markering.
Onze route voert nu, via P. 23231, naar Hijkerbrug aan de Beilervaart. Bij deze brug gaan we links af, tot we een fietspad aan onze rechterzijde bereiken bij P. 23233. Dit fietspad volgen we tot de Beilerstroom, het eindpunt van dit traject. De route gaat via het fietspad door tot de boswachterij Dwingeloo.

P. = ANWB - paddestoel.

TRAJECT 7 / BEILERSTROOM - SCHAAPSKOOI BENDERSE

Loopafstand 13,6 km.

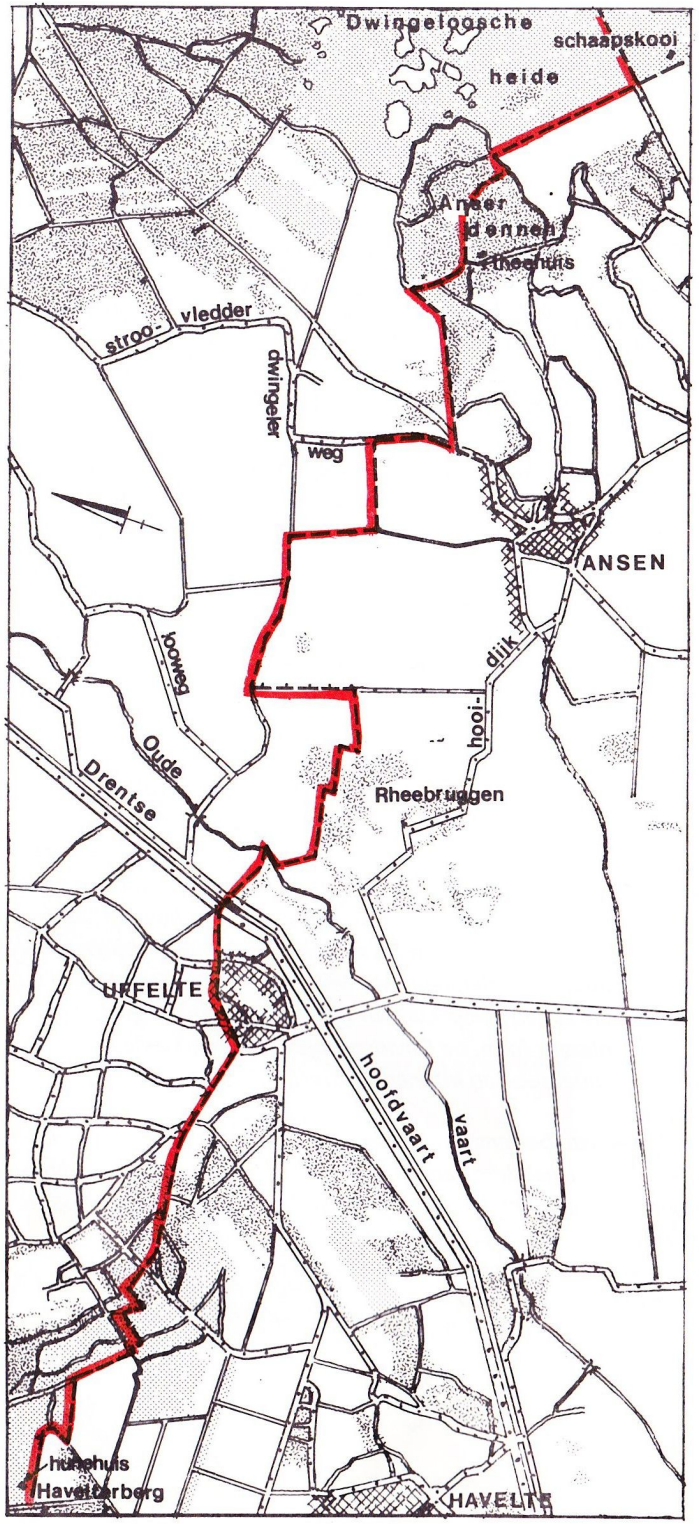
Wij volgen voor dit traject het fietspad tot we de boswachterij binnenkomen. Al spoedig verlaten we het fietspad en komen dan, via een bospad, langs het Witte Veen, waarin o.a. de Meeuwenplas is gelegen. We passeren het Karreveen (met picknick-tafel) en de Reigerplas. Na enige tijd kruisen we de asfaltweg tussen Spier en Dwingeloo; we passeren het Diepveen en het Lange Veen en komen dan bij de grens tussen het bos en het weidegebied.

Ook nu weer kruisen we een verharde weg, de weg tussen Ruinen en Dwingeloo. We lopen rechtdoor en komen nu in de z.g. stiltezone, waar het verboden is voor gemotoriseerd verkeer i.v.m. de aanwezigheid van de radio-telescoop aan de Dwingelose heide. Na enige tijd zien we dan ook aan onze rechterhand deze radio-telescoop.

Tegenover de radio-telescoop gaan we de heide op langs een onverhard fietspad. Dit volgen we tot we, via de Benderse berg, de bekende Schaapskooi (links) bereiken. (Stempeladres).

De bekende DWINGELOSE HEIDE, ook wel Geusingerveld genoemd, is 835 ha, groot en eigendom van de Ned. Ver. tot behoud van Natuurmonumenten. Het gebied sluit aan bij de Kralose heide en vormt samen hiermee het restant van de originele Drentse heidevlakten. De oorspronkelijke heideflora en zeldzame levensgemeenschappen blijken hier nog ongestoord te kunnen bestaan. Plantenliefhebbers kunnen hier o.m. vinden; de klokjesgentiaan, de gevlekte orchis, kraaiheide, wolverlei, de grote wolfsklauw en vele andere planten. Vogelliefhebbers zullen zeker kunnen genieten van de buizerd, de korhaan en bij de vele plassen (o.m. de Davidsplassen) zal men kievieten, grutto's, tureluurs en eendensoorten kunnen aantreffen.

Een der bekendste bezienswaardigheden is de bekende schaapskudde met zo'n 400 dieren, eigendom van de Stichting „Het Drentse Heideschaap". Elke ochtend omstreeks 10.30 uur verlaat de scheper met zijn kudde de schaapskooi om zijn dag op de heide door te brengen.
Bezoekt u vooral ook de bij de schaapskooi ingerichte expositie.
(stempeladres)

Loopafstand 14,5 km.

Tegenover het hek, dat toegang geeft tot de schaapskooi, ligt een smal fietspad. Dit volgen wij voor de laatste etappe. Rechts van ons ligt de grote Dwingelose heide, links weilanden met na enige tijd een vervallen watermolen en enkele vennen. Wij komen nu vrij spoedig in de Anser dennen, een afwisselend bosgebied waarin o.m. ook veel krentebomen staan. In de Anser dennen gaan we links af tot we een verhard fietspad kruisen. Dit fietspad gaan we rechts op tot het theehuis "Anser Dennen".

Vanaf het theehuis vervolgen we onze tocht tot we komen bij de Grote Veldweg, een zandweg, die we links op gaan en volgen tot de Dwingeler weg. Deze gaan we rechts op tot de eerste weg links. Het gebied, waarin we nu komen, is het gebied van de Anser hooi- en weidelanden, een uniek vogelterrein. Onze route voert nu, via Noorddijk en Madeweg, naar het oude landgoed Rheebruggen, eigendom van de Stichting „Het Drentse landschap", We passeren al spoedig de „Oude Vaart" en komen dan bij de Drentse Hoofdvaart, die we via de ophaalbrug overgaan. Wij steken de weg Meppel - Assen over en gaan het dorp Uffelte binnen. Dit trekken we door en we komen dan bij het Uffelter Zand.

Ons pad voert dan door een wisselend landschap naar het eindpunt van onze tocht, het natuurvriendenhuis "Het Hunehuis" (bij de brandtoren). (stempeladres)

UFFELTE is een karakteristiek Drents dorp, dat reeds in 1040 werd genoemd in de bisschoppelijke oorkonden.
Speciale aandacht vragen wij voor twee oude boerderijen t.w. Dorpsstraat 11 en Dwarsweg 2. De laatste heeft nog een lemen wand tussen woon - en bedrijfsgedeelte.

HAVELTE en zijn omgeving vormen een gebied, waar altijd mensen hebben gepionierd. Sporen werden hier gevonden van rendierjagers uit de "Würm ijstijd, die 15.000 jaar voor onze jaartelling begon. Steengraven en grafheuvels wijzen op vele pre-historische volken, die hier hebben geleefd.

Voor uw tochten kunt u goed gebruik maken van:

de toeristische kaarten van Drenthe, uitgegeven door de prov. VVV Drenthe, Brink 42 Assen; verkrijgbaar bij alle VVV's, ANWB-kantoren en vele boekhandels.

Voetspoorkaarten van de boswachterijen Dwingeloo en Gieten-Borger, uitgave Staatsbosbeheer; verkrijgbaar bij de VVV's en de ANWB-kantoren.

Topografische kaarten, uitgegeven door de Topografische dienst te Delft.

Het boekje "Drenthe", uitgegeven door de ANWB.

Iedere deelnemer(ster), die het NIVON-pad heeft gelopen binnen een tijdsbestek van 6 maanden, ontvangt na inzending van het ingevulde formulier met stempels en overschrijving van het verschuldigde bedrag een oorkonde en een insigne (in brons).

Na drie maal de tocht te hebben gemaakt ontvangt met het insigne in zilver.

Na zesmaal de tocht te hebben gemaakt wordt het insigne in goud uitgereikt.

Tips voor trekkende kampeerders:
U kunt proviandeeren in Noordlaren - Zuidlaren - Gasteren - Rolde - Hooghalen Elp, Lhee - Grollo - Ruinen - Ansen - Uffelte - en Havelte.
Na september 1976: Orvelte.

Uitgave: NIVON/wandelrouten
Administratie:

Druk: Huisdrukkerij Nivon, Amsterdam.
Kaarten: Grontmij, Assen
Nadruk verboden.
De uitgeefster behoudt zich wijzigingen in tekst en bewegwijzering voor.

NIVON

is de roepnaam van het
Nederlands Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk. Een internationaal georiënteerde organisatie met 37.000 leden, die in ons land al zo'n vijftig jaar aan de weg timmert. Aan zeer vele wegen . . . . . .

In de jaren twintig uit vooruitstrevende
kringen voortgekomen, kan men in moderne termen vaststellen, dat het NIVON één van de eerste 'maatschappij-kritische', resp. 'alternatieve organisaties' is.
De verouderde begrippen Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk dekken thans zaken en activiteiten, die honderdduizenden mensen als hoogst urgent en actueel ervaren.

De V en de N uit NIVON betekenen
anno heden een voortdurende confrontatie met een maatschappij die steeds meer wil produceren. Een wereld, waarin kwantiteit een allesbeheersende rol dreigt te gaan spelen. Ten goede of ten kwade van de mens en zijn omgeving.

Het NIVON zet zich daar actief - kritisch
al een halve eeuw tegen af. Nu in vormingscursussen voor jongeren en ouderen. Lezingen. Gespreksgroepen. Films. Excursies. Noem maar op. Actiegroepen tegen aanleg van rijkswegen door natuurgebieden of lozing van chemicaliën op 300 meter diepte. Vroege strandwandelaars en ijveraars voor wijkcentra in massale, monotone, betonnen hoogbouw.

NIVON wil mensen elkaar laten
ontmoeten in een normale, menselijke sfeer en situatie. Niet terug naar die 'goeie ouwe tijd', die nooit bestaan heeft maar binnen alle mogelijkheden van vandaag een maximum realiseren.
Een aspect, dat o.a. aan reizen refereert.
En wat is dat anders dan de ander, het andere ontmoeten . . . ?

Natuurvriendenhuizen bijvoorbeeld.
In eigen land en over de grens. Duitsland, Frankrijk, bij onze zuiderburen of Oostenrijk, Zwitserland.
Misschien lopend, fietsend, of per auto.
In elk geval een paar weken écht kalm aan. Rust! En met hetzelfde type mensen.
Gezien te hebben, waarnaar men gekeken heeft. Het Nivon bemiddelt als 'reisbureau' niet zo zeer voor ingeblikte reizen, inclusief 'kip-en-patat-met' in een majestueus hotel met verwarmd zwembad in Tunesië . . . Al het andere wel!

Oók in dit opzicht zet het NIVON zich
tegen kwantiteit, tegen massaliteit, tegen gelijkschakeling af. Het NIVON zegt gewoon Jij en Jou, geeft de voorkeur aan de 'voornaam van alle zaken, die progressieve mannen en vrouwen, jongeren en volwassenen raken.

Tegenwoordig is dat zó veel, dat
iedereen er bij betrokken raakt. Wat let je om (als NIVON - lid) al die zaken 'ns bij hun werkelijke naam te noemen?

NIVON

p.c. hooftstraat 163, amsterdam